

overfor de andre Dele af Landet, som endnu mangle Chausseer, og som i næsten et Tidsrum af 100 Aar have bidraget, ikke alene til Anlæggelse, men endog til Vedligeholdelse af Chausseerne paa Verne og paa den østlige Strækning af Jylland. Naar jeg ikke har tilladt noget Endringsforslag mod dette Forslag af Udvalget, saa er det i Erkendelsen af, at en aldeles forandret Plan for Udførelsen af de tilbagestaaende Chausseearbejder i Jylland formeentlig er nødvendig (Hør!), og at den hverken kan eller bør forelægges eller behandles her under Finantsloven (Hør!). Naar jeg har antydet, at jeg ikke troede, at det foreliggende Forslag af Udvalget var retfærdigt mod de øvrige Landsdele, navnlig mod det vestlige Jylland, saa skal jeg nærmere tillade mig at motivere det. — Forholdet mellem det vestlige Jylland, det østlige Jylland og Verne stiller sig nemlig saaledes, at paa Verne og for Storstedelen ogsaa paa den østlige Veilinie i Jylland, ere, for den fælles Statskassens Regning, gode Chausseer anlagte; Beboerne have Fordelen af at befare dem, og de have ikke nogen anden dermed forbunden særegen Udgift, end de ubetydelige Bompengene, som de paa enkelte Steder maae erlægge. Derimod stiller det sig saaledes næsten overalt i det vestlige Jylland, at Hovedlandeveie endnu ikke ere anlagte, og paa mange Steder næsten ere ufremkommelige; Beboerne maae ikke alene savne de Communicationsmidler, som Chausseerne give, men de maae selv vedligeholde deres daarlige Hovedlandeveie, hvis Vedligeholdelse er, om ikke saa kostbar paa hver enkelt Mill som Vedligeholdelsen af en Chaussee, saa, som Følge af deres store Udstrækning og den ringe Folkemængde, som findes der, langt byrdefuldere for dem, end det er for Beboerne her paa Verne at vedligeholde Chausseerne (Hør!). Men de maae ikke alene det, de maae endog, som vi see ved et flygtigt Blik paa Finantsloven, betale til Vedligeholdelsen af Chausseerne paa Verne og paa den østlige Veilinie af Jylland; det er dette Forhold, jeg mener er aldeles uretfærdigt, og det er dette Forhold, der berettiger til at fordre, at der bliver fremlagt en fuldstændig Plan for den fremtidige Istandsættelse og Vedligeholdelse af

Chausseerne i Jylland. Jeg skal ingenlunde her fremkomme med noget Forslag til en saadan Plan, men jeg skal tillade mig at rette det Spørgsmaal til den høitærede Indenrigsminister, om han er betænkt paa, for den kommende Rigsdag at forelægge en saadan Plan og lade disse vigtige Forhold komme under Overveielse, for at ogsaa det vestlige Jylland engang i den Henseende kan erholde den Retfærdighed, som det har billigt Krav paa. Siden jeg dog har Ordet, skal jeg kortelig antyde, hvorledes jeg har troet, at en saadan Retfærdighed nogenlunde kunde see sig. Jeg troer, at det er et almindeligt Ønske, at den Byrde, som de nu have paa Verne ved Bompengene, ophævedes; dersom den ophæves, saa have de ingen særskilt Byrde ved deres Landeveie; men, naar de ikke have det, saa troer jeg, det er billigt, at ethvert Amt vedligeholder sine for Landets Regning anlagte Hovedlandeveie, og, da der nu næsten overalt i Landet findes duelige Veilinspecteurer i hvert Amt, saa kan Vedligeholdelsen af Hovedlandeveie muligt henlægges under deres Inspection. Men saa troer jeg ogsaa, at Jylland derefter har billigt Krav paa, at en vis Sum aarlig, saameget som Thinget finder nogenlunde at kunne bevilge, ubelukkende anvendes til Chausseer i Jylland.

Ordføreren: Da jeg hører, at den ærede Taler, som nu satte sig, uagtet Indenrigsministerens Foredrag, ikke rigtig har opfattet Udvalgets Betænkning, saa skal jeg tillade mig kortelig at forklare, at det umuligt har kunnet være Udvalgets Tanke, at hele den østlige Hovedlandeveistrækning i Jylland skulde gjøres jærdig før man gjorde noget ved den søndre Lverlinie; det har umuligt kunnet være Udvalgets Tanke, thi jeg troer, at Rigsdagens ærede Medlemmer ville see, at Udvalget i det Hele har fastholdt det, at Budgetbevillingen kun er for 1 Aar, og det kunde dog umuligt efter de Dphsninger, der foreligge Udvalget, være dets Tanke, at vi skulde kunne vente, i 1 Aar at udføre hele den betydelige resterende Deel af den østlige Hovedlandevei. Men Sagen er den, at hele det System, hvorefter vore Veiarbejder hidtil have været udførte, har været saaledes anlagt, at man ikke har kunnet anvende sin